

Ks. DR MACIEJ SIENIATYCKI

PROFESOR UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO W KRAKOWIE

CEL I ŚRODKI DO CELU KOŚCIOŁA

KRAKÓW 2017

www.ultramontes.pl

APOLOGETYKA

CZYLI

DOGMATYKA FUNDAMENTALNA

Ks. DR MACIEJ SIENIATYCKI

PROFESOR UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO W KRAKOWIE

CZEŚĆ DRUGA

O KOŚCIELE KATOLICKIM

ROZDZIAŁ PIERWSZY

USTANOWIENIE I ISTOTA KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

II.

CEL I ŚRODKI DO CELU KOŚCIOŁA

Celem Kościoła jest zbawienie ludzi przez kontynuację potrójnego urzędu Chrystusa: nauczycielskiego, kapłańskiego i pasterskiego (królewskiego).

Cel może być ostateczny (*finis ultimus*) i najbliższy (*finis proximus*). Ostatecznym celem Kościoła, tak jak wszystkich dzieł Bożych jest chwała Boża. Nam się tu rozchodzi o cel *najbliższy* Kościoła.

Najbliższym celem Kościoła jest nadprzyrodzone uświęcenie ludzi i prowadzenie ich do ich ostatecznego celu, zbawienia wiecznego, polegającego na bezpośrednim widzeniu Boga. Cel ten stara się Kościół osiągnąć przez kontynuowanie dzieła odkupienia Chrystusa. Odkupienie samo tj. zadośćuczynienie Bogu przez Chrystusa za grzechy ludzkości i wysłużenie łaski zostało przez śmierć Chrystusową

całkowicie dokonane. "Albowiem jedną ofiarą doskonałymi uczynił na wieki poświęconych" (Hebr. 10, 14). Atoli, by odkupienie ludziom korzyść przyniosło, muszą im być owoce odkupienia aplikowane. I tak: muszą ludzie poznać naukę Chrystusową, by się stali wolnymi od błędu, muszą otrzymać łaskę wysłużoną im przez Chrystusa, która by ich z grzechów oczyściła i świętymi uczyniła, muszą wreszcie być prowadzeni drogą wiodącą do nieba. Otóż te zadania spełnia i ten cel stara się osiągnąć Kościół, wykonując nad ludźmi potrójny urząd, który jest kontynuacją potrójnego urzędu Chrystusowego, mianowicie: urząd kapłański, nauczycielski i pasterski (królewski). Przez urząd nauczycielski zaznajamia ludzi z nauką Chrystusa, przez urząd kapłański uświęca ludzkość za pomocą Sakramentów świętych, ofiary Mszy świętej, Sakramentaliów itp., przez urząd pasterski prowadzi ludzi, zachęcając ich i przynaglając swymi prawami, karami do zachowania przykazań Bożych, po drodze sprawiedliwości i wiedzie ich drogą zbawienia. Są to wszystko środki nadprzyrodzone, od Chrystusa otrzymane, którymi Kościół się posługuje, aby cel swój, zbawienie wieczne ludzi osiągnąć. Ze strony wiernych, potrójnemu urzędowi Kościoła odpowiada potrójny obowiązek: wiary w to, co Kościół naucza, używania środków zbawienia przez Kościół wskazanych i posłuszeństwa rozkazom Kościoła.

1. **Sobór Watykański** (sess. IV. Denz. 1821) określa, w sposób ogólny, cel Kościoła: "Wieczny pasterz i biskup naszych dusz, by zbawcze dzieło odkupienia uczynić wiecznym, postanowił założyć Kościół święty".

2. **Pismo święte.** a) Chrystus swym Apostołom i ich następcom, pasterzom Kościoła, polecił, by głosili ludziom Jego naukę, uświęcali ich przez sakramenty i nakazywali im zachowywać przykazania Jego: "Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody, chrzcząc je, nauczając je chować wszystko, com wam kolwiek przykazał" (Mt. 28, 19-20). "Kto uwierzy i ochrzci się zbawion będzie, a kto nie uwierzy będzie potępion" (Mk 16, 16). A zatem nauczanie ludzkości prawd Chrystusowych, uświęcanie ludzi przez Sakramenty, przynaglanie ich do zachowania przykazań Chrystusowych, a to wszystko w tym celu, by ludzi zbawić, jest zadaniem i celem Kościoła.

b) Celem Kościoła jest kontynuowanie misji Chrystusa: "Jako mię posłał Ojciec i ja was posyłam" (Jan 20, 21). "Jakoś Ty mnie posłał na świat i jam ich posłał na świat" (Jan 17, 18). Chrystus zaś był posłany, by ludzi uświęcać i zbawiać. Na to zadanie Chrystusa wskazuje już Anioł przy zwiastowaniu wcielenia Syna Bożego: "A porodzi (Maryja) syna i nazwiesz imię Jego Jezus, albowiem On zbawi lud swój od grzechów ich" (Mt. 1, 21). Sam Chrystus podkreśla nieraz ten cel swej misji: "Przyszędł Syn człowieczy szukać i zbawiać, co było zgineło" (Łk. 19, 10). "Nie posłał Bóg Syna swego na świat,

aby sądził świat, ale iżby świat był zbawion przezeń" (Jan 3, 17). "A ta jest wola Ojca mego, który mię posłał, iżby każdy, który widzi Syna i wierzy weń, miał żywot wieczny" (Jan 6, 40). A zatem także i Kościoła celem jest pracować nad uświęceniem i wiecznym zbawieniem ludzkości, a tym samym kontynuować rozpoczęte dzieło przez Chrystusa.

Scholion. Kościół Chrystusowy jest tedy społecznością religijną, duchową i nadprzyrodzoną. Społeczności rozróżniają się głównie celem, do którego są przeznaczone, tak np. celem różnią się między sobą społeczności ekonomiczne, literackie, polityczne itp. Lecz cel, dla którego Kościół jest ustanowiony jest celem religijnym, duchowym i nadprzyrodzonym, przeto i Kościół jest takim. Dlatego Kościół różni się od społeczności świeckiej, która dobra doczesne swych obywateli ma na celu. I taki jest sens słów Chrystusa: "Królestwo moje nie jest z tego świata" (Jan 18, 36), tj.: królestwo moje, mój Kościół, nie jest takim królestwem doczesnym, politycznym, jak są królestwa tego świata, które cele doczesne mają na oku, lecz jest królestwem duchowym, bo jego cel jest duchowy, zbawienie duchowe świata.

Ks. Dr. M. Sieniatycki, Prof. Uniw. Jagiell. w Krakowie, *Apologetyka czyli dogmatyka fundamentalna*. Kraków 1932. NAKŁADEM AUTORA, ss. 290-292. (1)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześniono).

Przypisy:

(1) Por. 1) Ks. Dr Maciej Sieniatycki, a) [*Apologetyka czyli dogmatyka fundamentalna*](#). b) [*Zarys dogmatyki katolickiej*](#). c) [*System modernistów*](#). d) [*Modernistyczny Neokościół*](#). e) [*Problem istnienia Boga*](#). f) [*Dogmatyka katolicka. Podręcznik szkolny*](#). g) [*Główne zasady etyki Kanta a etyka chrześcijańska*](#). h) [*Modernizm w książce polskiej*](#). i) [*Nieomylny urząd nauczycielski Kościoła*](#). j) [*Pojęcie katolickie o członkach Kościoła*](#).

2) Św. Pius V, Papież, [*Katechizm Rzymski według uchwały świętego Soboru Trydenckiego \(Catechismus Romanus ex decreto Concilii Tridentini\)*](#).

3) a) [*Mały katechizm o Nieomylności Najwyższego Pasterza*](#). b) [*Mały katechizm o Syllabusie*](#).

4) Św. Robert kard. Bellarmin SI, a) [*Katechizm mniejszy czyli Nauka Chrześcijańska krótko zebrana \(Compendium Doctrinae Christianae\)*](#). b) [*Wykład nauki chrześcijańskiej \(katechizm większy\) \(Catechismus, seu: Explicatio doctrinae christianae\)*](#).

5) Piotr kardynał Gasparri, [*Katechizm katolicki \(Catechismus catholicus\)*](#).

6) Ks. Piotr Semenenko CR, a) *O Wierze.* b) *O nieomyślności Kościoła.* c) *O gorszeniu się z prawdy Bożej.* d) *Poza Kościołem nie ma zbawienia.* e) *Skład Kościoła.* f) *O Chrystusie w Kościele.* g) *Męka i śmierć Jezusa Chrystusa Pana naszego. Chrystus zelżony w Kościele.* h) *Papież zawsze ten sam jest formalnie, co i materialnie (Papa semper idem sit formaliter qui et materialiter).*

7) Ks. Jacek Tylka SI, a) *Dogmatyka katolicka.* b) *Traktat o Kościele Chrystusowym.* c) *O obojętności, czyli indyferentyzmie w rzeczach religii.* d) *O własnościach religii.* e) *O cnotach heroiczych.*

8) P. Ferdinandus Cavallera SI, *Thesaurus doctrinae catholicae ex documentis Magisterii ecclesiastici.*

9) Ks. Walenty Gadowski, *Nauka Kościoła. Wybór orzeczeń dogmatycznych Kościoła katolickiego i jego praw kanonicznych.*

10) Akta i dekrety świętego powszechnego Soboru Watykańskiego (1870), *Pierwszy projekt Konstytucji dogmatycznej o Kościele Chrystusowym przedłożony Ojcom do rozpatrzenia* (Acta et decreta sacrosancti oecumenici Concilii Vaticani (1870), *Primum Schema Constitutionis dogmaticae de Ecclesia Christi Patrum examini propositum*).

11) Bp Władysław Krynicki, a) *Dzieje Kościoła powszechnego.* b) *Sobór Watykański.* c) *Zasady modernizmu.*

(Przyp. red. *Ultra montes*).

Pozwolenie Władzy Duchownej:

L. 9404/32.

POZWALAMY DRUKOWAĆ.
Z KSIĄŻĘCO-METROPOLITALNEJ KURJI

Kraków, dnia 24. VIII. 1932.

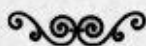

† ADAM STEFAN
Książę-Metropolita.

KS. DR. M. SIENIATYCKI

PROF. UNIW. JAGIELL. W KRAKOWIE

APOLOGETYKA
CZYLI
DOGMATYKA FUNDAMENTALNA

KRAKÓW 1932
NAKŁADEM AUTORA

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXVII, Kraków 2017